

تعالیم دینی از قضاوت عجولانه پرهیز داده اند / نقش آموزش و پرورش در نهادینه کردن خصلت ها

یک عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با بیان روشهای گوناگونی در نصوص دینی وجود دارد برای پرهیز از اینکه انسان بدون آگاهی کافی و کسب دانش کافی به قضاوت بپردازد.

یک عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با بیان روشهای گوناگونی در نصوص دینی وجود دارد برای پرهیز از اینکه انسان بدون آگاهی کافی و کسب دانش کافی به قضاوت بپردازد. گفت: از جمله گناه بزرگی که این مسئله به دنبال دارد اینها عوامل سازنده و انگیزه سازی است که باعث می شود انسان از این خصلت ناپسند جلوگیری کند. حجت الاسلام والمسلمین دکتر حمیدرضا شاکرین، عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در گفتگو با خبرنگار مهر در مورد اینکه در چه بستر اجتماعی قضاوت عجولانه شکل می گیرد و نهادینه می شود گفت: قضاوت عجولانه از جهتی وابسته به شیوه های رفتاری و خصوصیات روانشناختی انسان است. به طور کلی کسانی که درامورشان عادت نکرده اند که به تفکر و تأمل در کارها بپردازند و این عادت را کسب نکرده اند که با درنگ و اندیشه اقدام بکنند در قضاوتهایشان هم عادت به قضاوت عجولانه دارند.

وی افزود: این افراد بدون اینکه مطالعه بکنند یا فکر و اندیشه کافی پیرامون مسئله ای بکنند با کمترین اطلاعاتی که می تواند ناقص باشد سعی می کنند نظر بدهند و قضاوت بکنند.

نویسنده کتاب «مبانی و پیش انگاره های فهم دین"; در مورد اینکه در جامعه ما به لحاظ فردی این ویژگی تا چه میزان در افراد وجود دارد هم گفت: جواب به این سؤال نیاز به یک تحقیق آماری و پیمایشی دارد و من نمی توانم چیزی در این خصوص بگویم.

شاکرین در پاسخ به این سؤال که چگونه می شود این خصلت ناپسند را در افراد اصلاح کرد تصریح کرد: این کار نیاز به فرهنگ سازی دارد. باید انسان ها را عادت داد در کارها و صحبت ها و قضاوتهایشان به طور کلی بتوانند با فکر و تأمل و تأنی کار کنند. این مسئله یک مقدار نیاز به ورزیدگی دارد و از طریق رسانه ها باید فرهنگسازی بشود.

وی در ادامه سخنانش افزود: آموزش و پرورش و کلاً در نظام تعلیم و تربیت این مسئله قابل اهمیت است. از طریق آموزش ها برنامه های مهارت افزایی داد تا افراد بتوانند کاری کنند که عادت به اینکه بدون شتاب قضاوت کنند در خودشان نهادینه کنند.

عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در مورد اینکه در دین اسلام چه رهنمودهایی برای پرهیز از این خصلت ناپسند بیان شده است تصریح کرد: در شرع مقدس اسلام روش های مختلفی داده شده اولاً مطالبی که در رابطه با زیانهای این ویژگی گفته شده انسان را متوجه خطرات آن می کند. این خودش از عواملی است که انگیزه ساز است و دقت و توجه انسان را بر می انگیزد و روشهایی برای پرورش روحیه بردباری و شکیبایی به کار گرفته شود.

نویسنده کتاب «حجت همیشگی"; تأکید کرد: اینها همه کمک کننده است یعنی اینطور نیست که فقط در برابر مشکلات مؤثر باشد وقتی این روحیه در انسان شکل بگیرد و جزو شخصیت انسان باشد در همه رفتارهای انسان می تواند تأثیرگذار باشد.

شاکرین در پایان یادآورش: به خصوص تأکیداتی که در نصوص دینی وجود دارد برای پرهیز از اینکه انسان بدون آگاهی کافی و کسب دانش کافی به قضاوت بپردازد. گناه بزرگی که این مسئله به دنبال دارد اینها عوامل سازنده و انگیزه سازی است که باعث می شود انسان از این خصلت ناپسند جلوگیری کند. روشهایی دینی زیادی در این زمینه وجود دارد که نیاز به بررسی دارند.